

Reigersbos

Kasteel Ravenhof

Fort Stabroek

joodse begraafplaats

Gansrijden: eeuwenoud en springlevend

In de carnavalsperiode stijgt de koorts in de Antwerpse poldergemeenten. De gansrijders trekken hun kleurrijke pak aan, halen hun paard uit de stal en rijden in stoet naar het dorpsplein. Aan een galg bengelt een dode gans, met de kop omlaag. Wie slaagt er in om die kop met een fikse snok af te rukken en zich te kronen tot koning van het dorp? En wie van de koningen schopt het vervolgens tot keizer van de polder?

Het gansrijden zou teruggaan tot een Germaans gebruik. Boeren offerden bij het begin van de lente dieren, vooral pluimvee, in de hoop op een mooie oogst. In de christelijke tijd evolueerde het naar een volksspel: een levende gans werd aan een draaiende dorsvleugel gehangen. Deelnemers probeerden het arme dier te onthoofden met een riek, stok of spade. Voor de winnaar was er bier, veel bier ...

De uitbreiding van de Antwerpse haven zorgde voor een metamorfose van de poldergemeenten. Oceaanreuzen, sluizen en containers domineren het landschap. Eén ding bleef onveranderd: het gansrijden. Meer nog, intussen zijn er speciale edities voor vrouwen en kinderen. In 6 dorpen binden boerenzonen de strijd aan: Hoevenen, Stabroek, Berendrecht, Zandvliet, Lillo-Fort en Ekeren. Het Keizerrijden vormt de apotheose en vindt plaats in de thuisbasis van de heersende keizer. De 6 locaties staan op het kaartje aangeduid.

450 jaar tulpen in Antwerpen

In 2012 is het precies 450 jaar geleden dat de eerste tulpenbollen in Europa arriveerden via de haven van Antwerpen. Een verjaardag die de Antwerpse poldergemeenten niet onopgemerkt laten voorbijgaan. De regio stond lange tijd bekend om haar tulpenbollenkweek. Vandaag is er nog een belangrijke kweker aan de slag.

In het najaar van 2011 werden in Berendrecht, Zandvliet en Lillo zomaar even 160.000 tulpenbollen geplant. In het feestjaar (en ook de daaropvolgende jaren) moet dit een kleurrijk schouwspel opleveren. De verjaardag vormt ook de aanleiding voor een hele reeks evenementen.

Zandvlietpolder

Praktische info

Startplaatsen met parking:

- 1) Sporthal De Polder, Zandweg 2, 2040 Berendrecht
- 2) Kasteel Ravenhof, Oud Broek 2, 2940 Putte (Stabroek)

Hoe bereik je de startplaats?

A12 Antwerpen naar Bergen-op-Zoom, afrit 12 (Berendrecht) en 13 (Stabroek).

Afstand:

Basistraject: 46 km

Lus rond Putte: 20 km

Lus rond Berendrecht-Zandvliet: 26 km

Opmerking i.v.m. de bewegwijzering van het netwerk of de staat van het wegdek? Vul het meldingsformulier in op www.routedokter.be

Surf naar www.antwerpen.be/visit voor meer details over de blikvangers langs het traject.

Depotnr: D/2012/0408/10

Colofon

Redactie en opmaak: Toerisme Provincie Antwerpen (TPA)

Druk: Favorit

Kaart: Elke Feusels

Foto's: R.J.E.A van der Vlugt, Putte, Kon. Gansrijders

Verantwoordelijke uitgever: TPA, Koningin Elisabethlei 16,
2018 Antwerpen

Copyright: Stad Antwerpen, Gemeente Stabroek

De informatie werd met zorg verzameld. Wijzigingen zijn altijd mogelijk, maar vallen niet onder de verantwoordelijkheid van de uitgever.

Gansrijdersroute

Fietsen en folklore in de Antwerpse polder

Berendrecht - Zandvliet - Ossendrecht - Putte - Stabroek - Kapellen

46 km

Gansrijdersroute

Gansrijdersspel XL

Vanaf het voorjaar van 2012 kun je op het plein achter Sporthal De Polder in Berendrecht het gansrijdersparcours uitproberen, een extra large ganzenspel rond het thema 'gansrijden'.

Blikvangers:

1 Berendrecht en Zandvliet

Tot omstreeks 1950 herbergde het Reigersbos (4,3 ha) een van de belangrijkste reigerskolonies van België. Via de fraaie kasteelhoeve bereik je het Reigershof. Tijdens de Franse Revolutie droeg de pastoor er geheime missen op in het kasteel.

Op het kerkhof van Zandvliet bots je op het graf van Nicaise De Keyser, schilder en directeur van de Academie. Hij gaf zijn naam aan de populairste boulevard van Antwerpen, de De Keyserlei.

2 Polderlandschap

Ondanks de oprukkende havenactiviteiten proef je op deze fietsroute nog van typische polderaferelen. Vanuit Zandvliet rij je door een open polderlandschap richting Ossendrecht. Daar fiets je over de Brabantse Wal, met voor Nederlandse begrippen serieuze hoogteverschillen. Even voorbij het centrum biedt het oriëntatiepunt een schitterend panorama. Ook in Stabroek geniet je van fraaie polderlandschappen.

3 Kasteel Ravenhof

Bij de grens met Nederland ligt kasteel Ravenhof met park (25 ha). Het kasteelpark is ontworpen naar de plannen van de tuin in Versailles. Ooit was het domein eigendom van het bekende Antwerpse drukkersgeslacht Moretus, erfgenamen van Christoffel Plantijn.

De gemeente Stabroek, de huidige eigenaar, bouwde het kasteel uit tot een cultureel-historisch centrum.

4 joodse begraafplaatsen

Het joodse geloof bepaalt dat overledenen voor de eeuwigheid rust moeten vinden. Belgische joden kunnen op de Antwerpse begraafplaatsen geen eeuwigdurende eigendom verwerven. In Nederland kan dat wel. Daarom kiezen vele Antwerpse joden ervoor om net over de grens begraven te worden. Het Nederlandse Putte telt 3 joodse begraafplaatsen. Je ontdekt ook een aantal zerken van joden die omkwamen in de Duitse kampen tijdens de Tweede Wereldoorlog.

5 Antitankgracht

Het goedbewapende Fort Ertbrand in Kapellen was klaar voor beide wereldoorlogen, maar veel actie hebben de gelegende soldaten er niet gezien. Het fort werd tweemaal snel ontruimd. Het ligt langs de Antitankgracht, die aan de vooravond van WO II werd gegraven tussen Berendrecht en Oelegem. Ze moest de stad Antwerpen helpen verdedigen tegen tankaanvallen. Vandaag vormt de Antitankgracht een beschermd natuurgebied.

PS: In Stabroek kun je kiezen voor een variante langs het centrum. In de Dorpsstraat passeer je het bronzen beeld van de Gansrijder.